רבי יוסי אומר אחד ועשרים יום. אם צריך להשלים כ"א יום מחודש תשרי על תקופת תמוז שתקופת תשרי טופלת בכ"ב מעברין ומוסיפין חודש אחד ודוחין את המועדות כדי שתקדים תקופת תשרי לצאת אם היתה תקופת תשרי טופלת בכ"א לחייב יום אחד בתוך חולו של מועד אין מעבירין: **תנ פסחים.** זמן תורה אור האסיף שבחג דהייט חולו של חג סיכול לאסוף בו דבר אחד} המר שיהא בתקופת שנה הנכנסת ולא בתוך תקופת תמוז שהיא משנה שעברה ר' יהודה סבר כולה חג בעינן לעומר כל חולו של מועד בעינן בתקופה חדשה הלכך כשתקופת תמוז חסירה ששה עשר הרי יום אחד מחולו של מועד נמשך לתוכה דחמשה עשר = יום טוב ויום ששה עשר = חולו של מועד, אבל אם היתה תקופת תשרי טופלת ביום ט"ז הרי כל חולו של מועד בתקופה חדשה ואין מעברין. ר' יוסי אומר תקופה חולו של מועד בעינן בתקופה חדשה הלכך כשתקופת תשרי טופלת ביום כ"ב שהוא יום טוב האחרון מעברין את השנה ודוחין את המועדות כדי להקדים תקופה לחג אבל אם רואין בית דין באחד שחפוז תקופת תשרי ביום כ"א שהוא שביעי של ערבה דאיכא מקצת חולו של מועד בתקופה חדשה אין מעברין. **ולמעבריה לאלול** ולידחייה למועד חד יומא ואיכא לר' יהודה כוליה חג ולרבי יוסי מקצת חג כדפרכינן לקמן גבי תקופת ניסן ליעבריה לאלול לא אפשר משום דלא מיקלע לן תשרי ביומא דחזיא לי מיעברינן לאלול דהא מעיקרא מסדרינן לירחא דסיהוא כי היכי דלא ליקלע תשרי באד"ו משום דאתו תרי שני בהדדי ומשום שביעי של ערבה דלא ליקלע בשבת וכדאמרינן התם (י"ב דף יט:) מימות עזרא ואילך לא מצינו אלול מעובר דלא איצטריך דמעיקרא סדרינן לירחי דלא ליקלע באד"ו ואי ניצטריך לעבורי מיקלקלא רחש השנה כדאמרינן ברחש השנה (שם), ובמסכת סוכה (דף מג:) נמי גבי שביעי של ערבה אמרינן לא מיקלע אלול בשבת אלמא אין קוה דמעיינינן במילתא מעיקרא ומסדרינן לירחי כי היכי דלא *מיקלע באד"ו הלכך כיון דיום שלישי של אלול מיקלע בשלשה או בה' או בז' אי דחית ליה חד יומא בין על ידי עיבור אלול בין על ידי עיבור חדש אחר מיקלע רחש השנה באד"ו ואי מיקלע בשני בשבת דאפשר למידחייה למחר הואיל וברוב הפעמים לא פריכין ליה (דף הנ:), ובמסכת סוכה (דף מנ:) נמי גבי שביעי של ערבה אמרינן לא מיקלע אלול בשבת אלמא אין קוה דמעיינינן במילתא מעיקרא ומסדרינן לירחי כי היכי דלא *מיקלע באד"ו הלכך כיון דיום שלישי של אלול מיקלע בשלשה או בה' או בז' אי דחית ליה חד יומא בין על ידי עיבור אלול בין על ידי עיבור חדש אחר מיקלע רחש השנה באד"ו ואי מיקלע בשני בשבת דאפשר למידחייה למחר הואיל וברוב הפעמים לא פריכין ליה (דף הנ:) דלא גרסה לחכמים לעבר שמה חדשים בשנה אלא אם כן היתה שנה שלפניה מעוברת וכיון דבסדר החדשים אחד מלא ואחד חסר מיקלע לן תקופה ביום י"ז לרבי יוסי אי מעברין עוד תרי ירחי הוו להו שמנה מעוברין הלכך מעברין את השנה: **אי קסברי יום תקופה גומר.** יום שתקופה טופלת בו הוא גמר תקופה חדשה שעברה ואיהי מתקופה חדשה למה לי לרבי יהודה ששה עשר חסירה ולרבי יוסי כ"א בלאו הכי אפילו לא חסרה אלא ששה עשר לר' יהודה ותפול חדשה בששה עשר לא עשרים לרבי יוסי ותפול באחד ועשרים אלא לר' יהודה איכא מקצת חג ואלא לר' יוסי איכא מקצת חג דהא יום שביעי של ערבה שעברה הוא ולר' יהודה נמי יום ט"ז מתקופה שעברה ואיכא כוליה חג: **מפמיל.** הוא ראשון לימי תקופה הבאה הלכך לר' יהודה אם תפול בששה עשר ראשון לחולו של מועד איכא כוליה חג ולר' יוסי אם תפול בשביעי של ערבה איכא מקצת: **מיפיבי יום תקופה גומר דבלי יסודה.** וכיון דיום תקופה גומר למה לי חסירה ששה עשר: **ועוד תניא.** לר' יהודה עשרים דשמעינן מינה דר' יהודה מקצת חג הוא דבעי וקשיא לשמואל בתרתי: **ששה עשר.** וטעלה בכ"ב ואתי מקצת חג הוא ולר' יוסי אם תפול בשבעה עשר: **עשרים.** וטעלה בכ"ד ואתי מקצת חג הוא ולר' יוסי אם תפול בשמונה עשר: **ששה עשר לפני הפסח מעברין.** אם תקופה שלפני הפסח דהייטו תקופת טבת חסירה ששה עשר (א) (ניסן ותקופה טופלת בשבעה עשר מעברין את השנה שכשאתה מונה משבעה עשר בניסן ל"א יום לתקופת ניסן ול"א יום לשל תמוז הרי הם כלים בכ"א בתשרי ותקופה טופלת בכ"ב ואתי מקצת חג בתקופה חדשה, כילד מול י"ד לניסן שהוא מלא ואייר וסיון כ"ם ותמוז ואב כ"ם הרי קל"ב ואלול כ"ם שהוא חסר הרי קס"א וכ"א לתשרי הרי קפ"ב ימי שתי תקופות, ושל תשרי טופלת בכ"ב משום הכי מעברין אלא תקופה תשרי ביום כ"א אין מעברין ביום תקופה מתחיל ואיכא יום אחד מחולו של מועד בתקופה חדשה: **ששה עשר לפני הפסח.** אם חסרה תקופת תמוז שהוא שלפני החג ששה עשר מימי תשרי ונפלה של תשרי בי"ז אין מעברין דאיכא מחולו של מועד בתקופה חדשה מוצא ונקמן פריך אמאי אמר שיחסר אפילו חסרה שבעה ותמעיסר וי"ם ועשרים קאמר נמי ר' יוסי דאין מעברין, דהא ששה עשר לפני הפסח הוא דמעברין דהייטו משום דמטית תקופת תשרי בכ"ב: **אף ששה עשר לפני הפסח מעברין.** דקסבר כוליה חג בעינן ולקמן פריך הייטו תנא קמא: **פריש.** מפרש מעמייהו לקמן: **פיינו ר' יסודה.** דתרוייהו מקלת חג בעי: **ורבי** יוסי סבר מקצת חג בעינן. פי' בקונטרס דליכא למיפרך ולעבורה לאלול דח"כ מיקלע תשרי באד"ו ודוקא לאחרים דקיימי בתקופה ניסן הוא דפריך לקמן ולעבורה לאחר מושם דמצינן בקייטא לאחסר חד ירחא טפי מכסדרן ויחזור תשרי לדוכתיה ביום הגון ור"ת מפרש דלקמן פריך לכולהו תנאי דאחכמתא כמה תנאי דלא חיישי לאד"ו כי ההיא דס"פ אלו קשרים (שבת דף קיג:) דחלבי שבת קריבים ביום הכפורים דפליגי בה רבי (*שמעון) ור"ע וכי משני מלמעלה למטה קא חשיב ה"ה נמי לכולהו תנאי ת"ק ורבי יהודה ור' יוסי ור"ש ויקשה דלא יתבן לפרש כן מילתא דר' יוסי דקתני ט"ו לפני הפסח מעברין מ"ז לפני החג אין מעברין ועוד דבס"פ החליל (סוכה דף נה:) לא אשכח תנא דאחית כוותיה מתיתין דחלבי שבת קריבים ביום הכפורים אלא אחרים ועוד דרבינא דמשני לעולם אחרים בתשרי קיימי משמע דאחא לשנויי דלא חיקשי וליעברו לאחר ולא גריכתו לימיר מלמעלה למטה קחשיב ומיהו גם לפירוש הקונטרס ל"ל ע"כ דרבינא לא חירץ כלום מקושיא דליעבריה לאחר דהא אליבא דאחרים קיימא דלא חיישי לאד"ו ולריך נמי לומר לדידיה דמלמעלה למטה קחשיב ומהאי טעמא נמי בחכם דחק בקונטרס לפרש דמעברין לאחר שפיר, משום דאפשר לתקוני תשרי בחד מירחי קייטא דלא לריך לטעם זה כיון דאליבא דאחרים קיימי' ואין להקשות דהשתא נמי כי נעבר חדש אלא מיקלע תשרי באד"ו נמאן דאמר דחודש העיבור כ"ט יום דהא אפשר לתקוני מחד ירחי קייטא למלאות חד טפי מכסדרן וכן למאן דאמר ל' יום לאחסר חד מירחי קייטא:

תנ"ן לפני הפסח מעברין. פירוש ת"ז ונופלת בי"ז משום תשרי דתקופה טפלת בכ"ב ולריכא אפילו מקלת החג ואפילו טופלת תקופת ניסן בט"ז בניסן אז בתחילת היום אז בשש שעות ביום מיקלע נמי תקופת תשרי בכ"ב שהרי יש בין תקופה לתקופה ל"א יום וז' שעות ומחצה אלא דכי נפלה תקופת ניסן בי"ז פסיקא ליה דלעולם מעברין אבל בט"ז אם בתחילת הלילה טופלת אז בחצי הלילה אין מעברין ומשם ואילך מעברין: איכא

רבי יוסי אומר אחד ועשרים יום ושניהם מקרא אחד דרשו "חג האסיף תקופת השנה" "מר סבר כוליה חג בעינן בתקופה חדשה ומר סבר מקצת חג בעינן בתקופה חדשה מאי קא סברי: אי קסברי יום תקופה גומר בלאו הכי נמי-לא-למ"ד כוליה חג איכא ולא למאן דאמר מקצת חג איכא, אלא קסברי יום תקופה מתחיל, מיתיבי יום תקופה גומר דברי רבי יהודה רבי יוסי אומר יום תקופה מתחיל ועוד תניא אין מעברין את השנה אלא אם כן היתה תקופה חסרה רובו של חודש וכמה רובו של חודש ט"ו יום. ר' יהודה אומר שתי ידות בחודש עשרים יום כו' קשיא לרב כי רב אמר דסבירא ליה לר' יהודה רובו של חודש י"ז יום והתניא ר' יהודה אומר עשרים יום ועלתה קשיא לרב קשיא ונדחו דברי רב והחזרנו לפרש הברייתא הזו. אמר מר ר' יהודה אומר שתי ידות בחודש כ' יום. ר' יוסי אומר מחשבין י"ו לפני הפסח מעברין י"ו לפני החג אין מעברין ואקשינן מכדי בין ר' יהודה דקתני אם היתה התקופה חסרה כ' יום מתשרי מעברין מכלל שאם היתה חסרה י"ם אין מעברין ובין ר' יוסי דקתני אם היתה תקופת טבת חסירה י"ו יום מניסן מעברין דשלח רב הונא בר אבא לרבא כי חזית דמשכה תקופת טבת עד י"ו בניסן עברה לההיא שתא ולא תרוש לה הדא דבעינן אביב בחדשה של תקופה. ועוד בעינן חג האביבים אביבה וליכא. דהא כי חשבת דאשתיירו מניסן משכה תקופת ניסן עד י"ח בתמוז ומשכה תקופת תמוז עד כ"א יום של תשרי. השתא בין לר' יהודה דסבר אם היתה תקופת תשרי חסרה י"ם יום אין מעברין ובין לר' יוסי דסבר אם היתה תקופת תשרי חסירה כ' יום אין מעברין תרוייהו מקצת חג בעו מאי בין יום י"ם ליום כ' ותרקי' יום תקופה נומר איכא ביניייהו. ר' יהודה סבר יום תקופה נומר ואם היתה התקופה חסרה כ' יום והלה תקופת

ורבי יוסי סבר מקצת חג בעינן. פי' בקונטרס דליכא למיפרך ולעבורה לאחר דח"כ מיקלע תשרי באד"ו ודוקא לאחרים דקיימי בתקופה ניסן הוא דפריך לקמן ולעבורה לאחר מושם דמצינן בקייטא לאחסר חד ירחא טפי מכסדרן ויחזור תשרי לדוכתיה ביום הגון ור"ת מפרש דלקמן פריך לכולהו תנאי דאחכמתא כמה תנאי דלא חיישי לאד"ו כי ההיא דס"פ אלו קשרים (שבת דף קיג:) דחלבי שבת קריבים ביום הכפורים דפליגי בה רבי (*שמעון) ור"ע וכי משני מלמעלה למטה קא חשיב ה"ה נמי לכולהו תנאי ת"ק ורבי יהודה ור' יוסי ור"ש ויקשה דלא יתבן לפרש כן מילתא דר' יוסי דקתני ט"ו לפני הפסח מעברין מ"ז לפני החג אין מעברין ועוד דבס"פ החליל (סוכה דף נה:) לא אשכח תנא דאחית כוותיה מתיתין דחלבי שבת קריבים ביום הכפורים אלא אחרים ועוד דרבינא דמשני לעולם אחרים בתשרי קיימי משמע דאחא לשנויי דלא חיקשי וליעברו לאחר ולא גריכתו לימיר מלמעלה למטה קחשיב ומיהו גם לפירוש הקונטרס ל"ל ע"כ דרבינא לא חירץ כלום מקושיא דליעבריה לאחר דהא אליבא דאחרים קיימא דלא חיישי לאד"ו ולריך נמי לומר לדידיה דמלמעלה למטה קחשיב ומהאי טעמא נמי בחכם דחק בקונטרס לפרש דמעברין לאחר שפיר, משום דאפשר לתקוני תשרי בחד מירחי קייטא דלא לריך לטעם זה כיון דאליבא דאחרים קיימי' ואין להקשות דהשתא נמי כי נעבר חדש אלא מיקלע תשרי באד"ו נמאן דאמר דחודש העיבור כ"ט יום דהא אפשר לתקוני מחד ירחי קייטא למלאות חד טפי מכסדרן וכן למאן דאמר ל' יום לאחסר חד מירחי קייטא:

תנ"ן לפני הפסח מעברין. פירוש ת"ז ונופלת בי"ז משום תשרי דתקופה טפלת בכ"ב ולריכא אפילו מקלת החג ואפילו טופלת תקופת ניסן בט"ז בניסן אז בתחילת היום אז בשש שעות ביום מיקלע נמי תקופת תשרי בכ"ב שהרי יש בין תקופה לתקופה ל"א יום וז' שעות ומחצה אלא דכי נפלה תקופת ניסן בי"ז פסיקא ליה דלעולם מעברין אבל בט"ז אם בתחילת הלילה טופלת אז בחצי הלילה אין מעברין ומשם ואילך מעברין: איכא

רבי יוסי אומר אחד ועשרים יום ושניהם מקרא אחד דרשו "חג האסיף תקופת השנה" "מר סבר כוליה חג בעינן בתקופה חדשה ומר סבר מקצת חג בעינן בתקופה חדשה מאי קא סברי: אי קסברי יום תקופה גומר בלאו הכי נמי-לא-למ"ד כוליה חג איכא ולא למאן דאמר מקצת חג איכא, אלא קסברי יום תקופה מתחיל, מיתיבי יום תקופה גומר דברי רבי יהודה רבי יוסי אומר יום תקופה מתחיל ועוד תניא אין מעברין את השנה אלא אם כן היתה תקופה חסרה רובו של חודש וכמה רובו של חודש ט"ו יום. ר' יהודה אומר שתי ידות בחודש עשרים יום כו' קשיא לרב כי רב אמר דסבירא ליה לר' יהודה רובו של חודש י"ז יום והתניא ר' יהודה אומר עשרים יום ועלתה קשיא לרב קשיא ונדחו דברי רב והחזרנו לפרש הברייתא הזו. אמר מר ר' יהודה אומר שתי ידות בחודש כ' יום. ר' יוסי אומר מחשבין י"ו לפני הפסח מעברין י"ו לפני החג אין מעברין ואקשינן מכדי בין ר' יהודה דקתני אם היתה התקופה חסרה כ' יום מתשרי מעברין מכלל שאם היתה חסרה י"ם אין מעברין ובין ר' יוסי דקתני אם היתה תקופת טבת חסירה י"ו יום מניסן מעברין דשלח רב הונא בר אבא לרבא כי חזית דמשכה תקופת טבת עד י"ו בניסן עברה לההיא שתא ולא תרוש לה הדא דבעינן אביב בחדשה של תקופה. ועוד בעינן חג האביבים אביבה וליכא. דהא כי חשבת דאשתיירו מניסן משכה תקופת ניסן עד י"ח בתמוז ומשכה תקופת תמוז עד כ"א יום של תשרי. השתא בין לר' יהודה דסבר אם היתה תקופת תשרי חסרה י"ם יום אין מעברין ובין לר' יוסי דסבר אם היתה תקופת תשרי חסירה כ' יום אין מעברין תרוייהו מקצת חג בעו מאי בין יום י"ם ליום כ' ותרקי' יום תקופה נומר איכא ביניייהו. ר' יהודה סבר יום תקופה נומר ואם היתה התקופה חסרה כ' יום והלה תקופת

ר' יוסי אומר כ"א יום אבל אם היתה חסרה לר' יהודה ט"ו יום ולר' יוסי כ' אין מעברין. ושניהם מקרא אחד דרשו והג האסיף תקופת השנה. ר' יהודה סבר בעינן בתקופה חדשה כוליה חג האסיף והוא הולו של מועד שנקרא חג ויתכן לך לאסוף בו זולתי יום ראשון בלבד שהוא אסיר ור' יוסי סבר אפי' יום שביעי של רב אם יהיה בו תקופה חדשה די ואמרינן ר' יהודה ור' יוסי מאי קסברי אי קסברי יום תקופה גומר אפילו אינה חסרה י"ו יום אלא ט"ו יום בלבד והתקופה חלה ביום י"ו של תשרי בין ראשית יום תקופה נומר הנה יום י"ו של תשרי בן התקופה הישנה השוב ואינו מוצא כל ימות חג האסיף בתקופה חדשה הלא יום י"ו של תשרי מחולו של מועד הוא. וכן לר' יוסי יום כ"א של תשרי הוא אחרית חולו של מועד והוא נומר נמצא כל חג בתקופה ישנה. ופרקי' ר' יהודה ורבי יוסי סברי יום תקופה מתחיל. מיתיבי יום תקופה נומר דברי רבי יהודה ר' יוסי אומר יום תקופה מתחיל ועוד תניא אין מעברין את השנה אלא אם כן היתה תקופה חסרה רובו של חודש וכמה רובו של חודש י"ו יום. ר' יהודה אומר שתי ידות בחודש עשרים יום כו' קשיא לרב כי רב אמר דסבירא ליה לר' יהודה רובו של חודש י"ז יום והתניא ר' יהודה אומר עשרים יום ועלתה קשיא לרב קשיא ונדחו דברי רב והחזרנו לפרש הברייתא הזו. אמר מר ר' יהודה אומר שתי ידות בחודש כ' יום. ר' יוסי אומר מחשבין י"ו לפני הפסח מעברין י"ו לפני החג אין מעברין ואקשינן מכדי בין ר' יהודה דקתני אם היתה התקופה חסרה כ' יום מתשרי מעברין מכלל שאם היתה חסרה י"ם אין מעברין ובין ר' יוסי דקתני אם היתה תקופת טבת חסירה י"ו יום מניסן מעברין דשלח רב הונא בר אבא לרבא כי חזית דמשכה תקופת טבת עד י"ו בניסן עברה לההיא שתא ולא תרוש לה הדא דבעינן אביב בחדשה של תקופה. ועוד בעינן חג האביבים אביבה וליכא. דהא כי חשבת דאשתיירו מניסן משכה תקופת ניסן עד י"ח בתמוז ומשכה תקופת תמוז עד כ"א יום של תשרי. השתא בין לר' יהודה דסבר אם היתה תקופת תשרי חסרה י"ם יום אין מעברין ובין לר' יוסי דסבר אם היתה תקופת תשרי חסירה כ' יום אין מעברין תרוייהו מקצת חג בעו מאי בין יום י"ם ליום כ' ותרקי' יום תקופה נומר איכא ביניייהו. ר' יהודה סבר יום תקופה נומר ואם היתה התקופה חסרה**

נוטא

ר' נוטא סוף יב:

מבגה (ד"ז ראש)

ב' גוליות מלאיקוד "אין מעברין את פשוט..."

תרגומות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ששה עשר לפני וכו' שהר עשר מימי ניסן ותקופה: מבגה (ב"ק) ב' הצעת תלמידות לדיבור שנה שנמה

גליון השרס

נס' מר סבר טולי חג נמי. עיין מוהרי לגנו מגנגה דף י"ז ע"ב ד"ה מרי:

ליקוט כ"ל הש"ל

* (לשמואל:
ב) ר' יהודה אי. כל מקום דיום תקופה מתחיל ומאקיות רבינא
ג) דר' יהודה בריה דר' מקבר חס
ד) ויום תקופה גומר

תשרי ביום כ"א לחודש: כיון שהוא נומר נמצא כל חודש בתקופה ישנה לפיכך צריך להיות התקופה חסרה י"ם יום וביום כ' חלה התקופה. נשאר יום א' מן חג בתקופה חדשה והוא יום ערבה. שהוא אחרית חולו של מועד. ור' יוסי סבר יום התחדשה הוא היום אפי' ביום כ"א לחודש אם חלה התקופה דיו והאי דקתני אפי' לר' יוסי אומר י"ו לפני החג אין מעברין לאו דווקא הוא דהא אפי' י"ז או י"ח או י"ם או כ' אין מעברין

(לקראת סוף תקופת תמוז ותחילת תקופת תשרי)

תקופת תמוז 91¼ יום (תמוז)

? ? ? ... תקופת תשרי 91¼ יום

חודש תשרי (לבנה)

חול המועד (פנים) (אחרון) (אחרון)

יג יד טו טז יז יח יט כ כא כב (סוכות)

עין משפט נר מצוה

קיב א מ"ו פ"ד מהל' קדוש החדש הל"ח: קיג ב מ"ו פ"ג מהל' מעשה קרבנות הלכה י: קיד ג מ"ו פ"ז מהל' סנהדרין הל' ג: קטו ד מ"ו שם הל' ב:

רבינו חננאל

מעברין [ולא איצטריך למיסר דלמא] (י"ל אצטריך למיסר דלמא) אלא משום דתנא י"ו לפני הוספת תנא י"ד לפני הוה. ר"ש אומר אין י"ו לפני הוה מעברין. ואקשינן הלא תנא קמא כך אמר ופרק יום תקופה טמר אינא ביניהו ואחר מהן אמר שתות מי"ו אם היתה חסרה מעברין ואין מתברר איזה מהן סבר יום תקופה טמר ואיזה מהן סבר יום תקופה פתחול. אחרים אומרים מיעוטו וכמה מיעוטו י"ד יום. ואקשינן מאי דסברי אי (אפי') סברי יום תקופה טמר וכוליה חג בעינן ב"ד אין מעברין הוא אפי' בתר דנפקי מתשרי י"ד ימים ובפ"ו חלה תקופה תשרי תחלת חולו של מועד יום י"ו בתשרי הוא והנה כל הוה בתקופה הרשה אנאי מעברין בי"ד ופרק רב שמואל בר רב יצחק אחרי בתקופת ניסן קיימי דכתיב שמור את חודש האביב ועשית פסח. כלומר בעינן תקופה הרשה בי"ד בניסן בעשית פסח אביב של תקופה שהוא בחדש. ומאמר השמר קצירתו חיקתו בתקופה הרשה. ומפרש בגמרא פ' (יח סוב) [רבי ישמעאל] (שלו) היתה מלאכת העומר עשויה]* ואקשינן ולייעבריה לאדר שהבא התקופה בי"ג בניסן הלא לייעבריה לשנה דשינן הכי קתני אם היתה חסרה י"ח או י"ז או י"ו אם מ"ו עדיפ מיעוטו דהוא י"ד מעברין. י"ד אין מעברין דאפשר למלוי לאדר. וכמה מיעוטו י"ד יום. רבינא אמר לעולם אחרים אתקפת תשרי קיימי וכוליה חג בני ואפי' י"ם הראשון ומתמהינן יום טוב הראשון חג האסף כתיב כלומר חג שאתה אוסף בו ופרקינן לעולם אפי' י"ם הראשון בעינן בתקופה הרשה חג שהוא בזמן אסף. כדכתיב וחג האסף תקופת השנה האסף דכתיב ביה כמיסא בעלמא כלומר איזה חג בעינן בתקופה הרשה חג שהוא בזמן האסף ולא משום דבעינן מקש בו ביום: ירושלמי (פ"ב) כי אבלו את חשמה בלא כתיב. ר' מיסון אמר (בלע אדון) (טלגלת של אדמה) הרבוסי מצאו תחת המזבח. ששה דברים עשה חזקיה גירד עצמות אביו על מסה של חבלים וכיתת נחש הנחושת ונגנז מפלא של שוראות הדרו לו מהם מי ניתון החתתון וקצץ דלתות ההיכל ועיבר ניסן בניסן ולא חודר לו אין מעברין קודם ר"ה אם עיברוה אינה מעברת אבל מפני הדחק מעברין אחר ר"ה מיד אע"פ שאין מעברין אלא א"ר אילוי לא נתעבר מימות. ותמהינן [בגיטין פ"ו] אם היה תרש מעבר אם היה לא היה תחנינן דשקידשי ותשוה באחשא עבר ר' ישמעאל בר' יוחנן בן ברוקה אמר כדברי ר' יוחנן בן נורי בשני עבר ר' חנינה בר' יוסי הגלילי ואמר כ"ע כו' ותנינ בראשון ובשני ועדיא אמר בשם רב חסדא אותה שנה **נתקלקלה קדום אמנו כ"ם יום לאחר עיבורו אין מעברין את השנה בחוצה לארץ אם עיברוה אינה מעברת. בבי רב אמר ביטלין לעבר בארץ ישראל אבל בשאין יכולין לעבר בארץ ישראל ובדוק בן נריה עיברו בחוצה לארץ. חנניה בן אחי ר' יהושע עיבר בחולה שלח ר' יצחק הו' נתן. בחוצה כתב לקרושה חנניה ובחוצה כתב אם אינן מקבל צא לך לסדבר אמר ותנא שהוא (ונתרשא) [ונתרון] ערק קרא קמייתא ואקרון הכי'. אמר מאן דיש דאינון דיפוין כו'. כתיב ואל יתר וקני הנולה אמר הקב"ה ביותר הם עלי וקני הנולה חבובה עלי כת קמנה שבא"י יתר מסנהדרין גדולה. ותרשא ותרשמר אלף. ר' ברכיה בשם רבי אמר אלו הדבמים ורבנן אמרו אלו הבלבוטים: סמיכה זקנים. א"ר יוחנן מסמכי מאבי ואקשי' מנא לן מדכתיב ויסמוך את ידיו עליו ויצוהו תיסמי בתר רבי חיטא משה רבינו בסמוך שבעים הוה אי הכי לימני שבעים ואמאי תנן בגי' ועלתה בקשיא. ואסקה רב אשי שמסני ליה בשמא ובקרו ליה רבי ויהבי ליה רשותא למרין דיני קנסות. ואקשינן ותר לא הוה רבי יהודה

מסורת השים

שיין לעיל ע"ח

ע"ב

מבנה

תשובות לבסיר טיעת אחרים דאחרים בעיתקופה נאמרת ביום ל"ד יום לתוך החודש

נושאן

מאמרת לדיה מלבה בלא

נושאן

בדינין לסמיכת נקיים

אם ליקבא ירבה ב"ה לדון דיני קנסות

תת נושאן

מעשה שמעון ר' יהודה בן בבא ה' נקיים

איבא ביניייהו יום תקופה מתחיל, ויום תקופה נומר ולא מסיימי ארבעה אומ'ים מיעוטו וכמה מיעוטו ארבעה עשר יום מאי הסברי: אי סברי יום תקופה נומר וכוליה חג בעינן, האיבא אמר רב שמואל בר רב יצחק אחרים בתקופת ניסן קיימי דכתיב שמור את חדש האביב שמור אביב של תקופה שיהא בחדש ניסן, ולייעבריה לאדר אמר רב אחא בר יעקב תנא מלמעלה למטה קרשב"ו והכי קאמר עד מיעוטו מעברין וכמה מיעוטו ארבעה עשר יום רבינא אמר לעולם אחרים בתשרי קיימי וקסברי אחרים כוליה חג בעינן, יו"ט ראשון, יום טוב ראשון חג האסיף כתיב? רב הבא בומן אסיפה: סמיכת זקנים: תל' וסמכו זקני (*יכול זקני השוק? תל' עדה אי עדה יכול קטני עדה? תל' העדה מיוחדין שבעדה וכמה הן? *וסמכו שנים זקני שנים ואין ב"ד שקול מוסיפין עליהם עוד אחד הרי כאן חמשה דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר זקני שנים ואין בית דין שקול מוסיפין עליהן עוד אחד הרי כאן שלשה ור' שמעון הכתיב "וסמכו" ההוא מיבעי ליה לגופיה ורבי יהודה לגופיה לא צריך דאם כן דלא אתי "וסמכו" לדרשה ליכתוב זקני העדה ידיהם על ראש הפר ור' שמעון אי כתיב הכי הוה אמינא מאי "על" בסמוך ורבי יהודה גמר "ראש-ראש" מעולה ור"ש לא גמר "ראש-ראש" מעולה. תנא ד"סמיכה, וסמיכת זקנים בני מאי סמיכה ומאי סמיכת זקנים אר יוחנן מ"מסמך סבי, א"ל אביי לרב יוסף: מסמך סבי בשלשה מגלן אילימא מדכתיב ויסמוך את ידיו עליו אי הכי תסני בחד, וכי תימא *משה במקום שבעים וחד קאי אי הכי ליבעי שבעים וחד? קשיא. אמר ליה רב אחא ברייה דרבא לרב אשי בידא ממש סמכין ליה? אמר ליה "סמכין ליה בשמא-קרי ליה "רבי" ויהבי ליה רשותא למידן דיני קנסות, ותר לא סמיך והא אמר רב יהודה אמר רב ברם *זכור אותו האיש לטוב ורבי יהודה בן בבא שמו שאילמלא הוא נשתכחו דיני קנסות מישראל, נשתכחו, נגרוסינהו אלא בטלו

*פ"ל ביניייהו. דבי יהודה יוס תקופה נומר ויום תקופה מתחיל ולא מסיימי. מסרים ופלה בכ"ל ליכא מקלת חג ובי יוסי יוס תקופה מתחיל ולא נפלה בכ"ל ליכא מקלת חג עד שתחסר כ"ל ותפול תקופה בכ"ב והוה ששה עשר לפני הפסח הרי הסיח לפני הוא חסירה כ"ל הוא דמעברין לאכל חסירה בגיר מהרי לאל: ולא פליגי. לין סימן ליזה מהן קאמר ששה עשר חסירה וכי"ל תפול מעברין דיום אכל נפלה בע"ו לין מעברין דיום תקופה מתחיל וליכא כוליה חג, ובד מייניה קאמר ליפלו נפלה בע"ז מעברין דיום תקופה נומר וליכא כוליה חג ותפ"ג דקרוייהו אמרי כחדא ששה עשר חד קאי מחיסלין וחד קאי מתפילה ולא יתפיגן הי מיניהו: שמור אם תודש אביב-שמור אביב של תקופה שיהא בחודש ניסן. שמור תקופה (ה) (תדש) ניסן של תמה שיהא בתוך חיזושה של לבנה "אביב" = הוא ניסן של תמה שלין ניסן קרוי "אביב" אלא על פי בישול התבואה שמתבכרת ומבשלת וכל ביסור התבואה ומעיר הקין והחוכף לחטטן תמה הם ואמר רחמנא שמור שיהא (ג) (תדש) ניסן של תמה נמשך לתוך ימי חידושה של לבנה דכמיב תדש ולין לשון חידוש טפל אלא על לבנה המתחדשת ואמרינן שיהא ניסן של תמה נמשך בתוך ימי חידוש הלבנה במקלת וכמה הן ימי חידושה י"ד ימים, מכאן ואילך היא יושבת: ולייעבריה לאדר. ולידחייה לפסח חד יומא ואי נמי מיקלע פסח בבד"ו לא איכפת לן דהא דלא מעברינן פסח בבד"ו מעמא משום תפרי הוא והיכא דלא אפשר משבר לאדר ולייקלע בבד"ו *ומעבר בקיימא חד יריחא חסר מפי מכסדרן ומיהדר לתפרי בזמנתא ביום הגון ולא מעברינן בגמא למידחייה לטולמו מוטבדות תדש שלם: פגם. דלחריס מלמעלה למטה קחמיב והי"ק מעברין עד מיעוטה ולא מישוטה בכלל לומר לא תחסר תקופה מכת י"ח ימים לא י"ז לא ט"ו לא ט"ז ותפול תקופת ניסן ביום ט"ו מעברין לאדר ולא חסרה י"ד מעברין ותפול תקופת ניסן בט"ו לין מעברין דמעברין לאדר ותפול תקופת ניסן בי"ד ויום תקופה מתחיל ויעבר פסח בתקופה תדשה: לטולם בפתרי קיימי. ומשום הכי ליכא לתקומי מילתא בעמודי ירחי ומדחיין חד יומא למועד כדמפרש לעיל דתפרי לא מידחי חד יומא הוא ולחמריגן הא ליכא טולה הוא הגעמד בתקופה תדשה קסברי אחרים מלה בעינן ותפיגו יו"ט רלשון בתקופה תדשה ויום תקופה נומר הלכך כי נפלה תקופה בע"ז מעברין. תולי של מועד מעמא, ומשגינן אחרים הכי מעמא להו קרא "חג האסיף" חג הכא בזמן אסיפה דהייט סוסת יהא בתקופה תדשה: זקני פשוט. שלין מסנהדרין: קפני עדה. מסנהדרי קטנה: מיוסדין שבעדה. סנהדרי גדולה: על כספון. ולא צריך למיסמך ממש כתב רחמנא ד"סמכו" מקום סמיכה ממש לא לתעבריך "וסמכו" אלא ליכתוב "אם ידיהם על רלש" ולא גמיר רלש-רלש מיסמך ידו על רלש הטולה" (ויקרא ה): מיסמיך בני. לקרות להם רבי: בפקוס שבעים וחד קלי. לפי שהיה מעה רלש להם ושקול כלולה: בידה פעם ספרי ליה. כלשון בעיא גרסינן ליה כלומר מי בטו לאתמוחי ידייהו על ריש הסכת: לעיין דיני קנסות. דלאלהים כתיב (שמות כב) דמשמע דייני מומחין והייט סמוכין ובשאר דיני ממונות לא בעינן מומחין דלאוקימנא בריש פרקין (דף ב:) משום נטילת דלת ולכתה דליכא נטילת דלת כגון בד' שומרין, וגזילות, דייניגן בבבל אע"ג דליכא בקנסות לא עבדינן שלוחייהו משום דלא סכיחא ולית בה חסרון כיס: בטלו

מסורת הש"ס

*יכיל בתקופה התחלה ואיכא דה כל חול המועד ר"ש פה. ולאה מעברין

**ולין אם תקופת לבת נאמרת ל"ג ל"ד ניסן ותקופת ניסן תמה לך בלילי לחודש אין לן יום על תקופת ניסן חודש ניסן בעמדת אמי דגולה

ניקבא ד:ל"ג

(ריש יב.) ומאמו נקבי בדינן אמ"ל ראש דבר לפני ר' (פ' פוסי לקמן ומתי את הפר יד. ד"ס יסול) לפני ר'

[לעיל ג:]

[סנהדרין פג: סוטה לז. מכות כו. סב. נמ.] [תוספות פ"ח]

[לקמן עז:]

הגהות *הגה' מתקנת הב"ח [ל"ל רש"י ד"ה המעבר"ים שמור וסי' שמור תקופה ניסן כלל ומיכה חדש ומתק:] (ב) בא"ר שמור שיהא ניסן של תמם כלל ומיכה חדש ומתק:

רש"ל ד' שמות דיסל מ' עם דלעיל

*ד"ה ד"ה ד"ה מיד אע"פ שאין מעברין אלא א"ר אילוי לא נתעבר מימות. ותמהינן [בגיטין פ"ו] אם היה תרש מעבר אם היה לא היה תחנינן דשקידשי ותשוה באחשא עבר ר' ישמעאל בר' יוחנן בן ברוקה אמר כדברי ר' יוחנן בן נורי בשני עבר ר' חנינה בר' יוסי הגלילי ואמר כ"ע כו' ותנינ בראשון ובשני ועדיא אמר בשם רב חסדא אותה שנה **נתקלקלה קדום אמנו כ"ם יום לאחר עיבורו אין מעברין את השנה בחוצה לארץ אם עיברוה אינה מעברת. בבי רב אמר ביטלין לעבר בארץ ישראל אבל בשאין יכולין לעבר בארץ ישראל ובדוק בן נריה עיברו בחוצה לארץ. חנניה בן אחי ר' יהושע עיבר בחולה שלח ר' יצחק הו' נתן. בחוצה כתב לקרושה חנניה ובחוצה כתב אם אינן מקבל צא לך לסדבר אמר ותנא שהוא (ונתרשא) [ונתרון] ערק קרא קמייתא ואקרון הכי'. אמר מאן דיש דאינון דיפוין כו'. כתיב ואל יתר וקני הנולה אמר הקב"ה ביותר הם עלי וקני הנולה חבובה עלי כת קמנה שבא"י יתר מסנהדרין גדולה. ותרשא ותרשמר אלף. ר' ברכיה בשם רבי אמר אלו הדבמים ורבנן אמרו אלו הבלבוטים: סמיכת זקנים. א"ר יוחנן מסמכי מאבי ואקשי' מנא לן מדכתיב ויסמוך את ידיו עליו ויצוהו תיסמי בתר רבי חיטא משה רבינו בסמוך שבעים הוה אי הכי ליבעי שבעים ואמאי תנן בגי' ועלתה בקשיא. ואסקה רב אשי שמסני ליה בשמא ובקרו ליה רבי ויהבי ליה רשותא למרין דיני קנסות. ואקשינן ותר לא הוה רבי יהודה

*הגהה ג"ש ד"ה ד"ה אמרו מעברין דעד מיעוטו מעברין הא לפיכו אם מל ט"ו בתקופה תדשה ג"כ לין מעברין לפי' ר' ר"ח ותוסי דלא פירש כן לגיכא דתחריס הן לגיכא דרבא כ"ר כ"ח כ"ח ט"ם ובלתה דלא גריס דמקלקלה סייגו שמעו וקידשו ביום כ"ע ולפיכן קרשו לאחר פסח שמע ודו"ק. **ביתהגמי שם מעמא דהוא דין בפני עמוד דאם ניתקדש קודם זמנו כגון ביום כ"ע לאחר מיעוטו לאו מל מקידוש ט"ם ולאו דרכיו מעבר